

relse, om de enkelte Arbejderes Bidrag osv. og om den Sum, Staten skal risikere paa dette Foretagende. Det er altsammen noget, som er drøftet saa mange Gange, og det er og bliver dog en Skønssag, hvad man der anser for det rette. Om en Mand for her at komme i Betragtning skal have 400 eller 800 Kr. eller noget derimellem er en Skønssag, og det antager jeg nu ogsaa, at dette Tings Flertal vil forbeholde sig sin Ret til at skønne over saa godt, det er i Stand til.

Det ærede Medlem, der ellers som Statsrevisor er meget nøjeregnende med Anvendelsen af Statens Penge, finder ikke her — jeg tror, han kaldte det Bagateller — at der er noget i, at man paa dette Foretagende ofrer i 5 Aar 20 Mill. Jeg vil nu ikke stærkt accentuere dette Ord „ofre“, thi jeg erkender, at de Penge ere ikke smidte ud ad Vinduet; de ere ikke tabte. Men at der er et Offer forbundet dermed, det er jo ikke tvivlsomt. Ja, det lyder jo meget kønt, hvad der siges, at det kun gælder 5 Aar, men hvad sker der saa atter om 5 Aar? Er det ærede Medlem fattet paa, at vi saa maa blive ved hele det næste Aarhundrede ud hvert Aar at give 4 Mill. ud dertil? Det kunde dog være, at det ærede Medlem vilde finde, at det var for meget. Jeg tror derfor, det er et fornuftigt Forslag, og et Forslag, som i Realiteten heller ikke fra nogen anden Side har mødt nogen Indsigelse: at vi begrænse Loven til 5 Aar. Vi kunne ikke lade Loven blive, som her staar, thi om 5 Aar vil Loven, hvis der ikke er nogen Revisionsparagraf, blive ved at bestaa. Jeg gentager altsaa mine forrige Udtalelser, som i Hovedsummen er, at jeg er enig med de fleste her i denne Sal om, at det var ønskeligt, at man kunde faa dette Lovforslag gennemført, men jeg vil fastholde dette, at det kun kan ske ved gensidig Imødekommenhed, ikke derved, at Landstingets Flertal skal gaa til Canossa og vedtage alt, hvad Folketinget mener er rigtigt. Der var, som det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) udtalte, under Fællesudvalgsforhandlingerne i Fjor kun saa haarfint lidt, der manglede i, at vi vare blevne enige, at havde man jeg kan ikke frigøre mig for den Tro — virkelig i det andet Ting villet have Loven

ud af Verden, var man ogsaa nok bleven enig; men man havde der ikke noget mod at ajournere denne Sag til i Aar. Nu skulle vi se, om vi kunne blive enige. Det vil jeg haabe, og jeg opfordrer dem, som ellers ikke i Reglen ere paa Parti med mig, til ogsaa at yde deres Bidrag dertil.

Bréinholt-Vandborg: I de Udtalelser, vi nylig hørte fra det meget ærede Medlem for Langeland (Ahlefeldt-Laurvig), var der meget, hvortil jeg ganske kan slutte mig, navnlig de Betragtninger, der ikke just stode i nogen særlig nær Forbindelse med det foreliggende Lovforslag. Jeg tror, at det, det ærede Medlem udtalte, ogsaa var et Ord paa rette Sted og Tid. Men fra de Udtalelser, som det ærede Medlem rettede mod det foreliggende Lovforslag, maa jeg derimod tage Afstand. Det forekommer nemlig mig, at Lovforslaget har sat sig en baade stor og smuk Opgave. Det staar i alt Fald for mig i Øjeblikket saaledes, at Lovforslaget vil hjælpe en talrig og haardt arbejdende Samfundsklasse til bedre Livsvilkaar, at det vil medhjælpe til, at Landarbejderne kunne sætte Hødderne under eget Bord, og at det vil hjælpe til, at der kan dannes mange smaa, selvstændige Hjem, der kunne yde Børneflokkene en bedre og sundere Opdragelse, som vil komme de senere Generationer til gode. Lovforslaget faar derigennem en Rækkevidde og Betydning, som ikke saa ganske let lader sig maale, og som tillige kan gøre det berettiget, at Staten bringer Ofre i den Retning. Men saa stor og smuk Lovforslagets Opgave end er, saa er det store Spørgsmaal, der bliver tilbage, om den kan løses, og det saaledes, at det bliver til virkelig Velsignelse for de paagældende. Derom har jeg desværre mine Tvivl. Der foreligger efter min Opfattelse egentlig kun to Hovedløsninger, der begge findes i Landbokommissionens Betænkning, den ene som Flertallets og den anden som Mindretallets, der findes paa Bilag 4. De ere højst væsentlig forskellige. Den sidste gaar i Modsætning til det foreliggende Lovforslag, der har taget Kommissionsflertallets Udtalelser som Grundlag, ud paa at løse Sagen ad Frivillighedens og Offer-